

صاحب امتیازی : عثمان توفیق

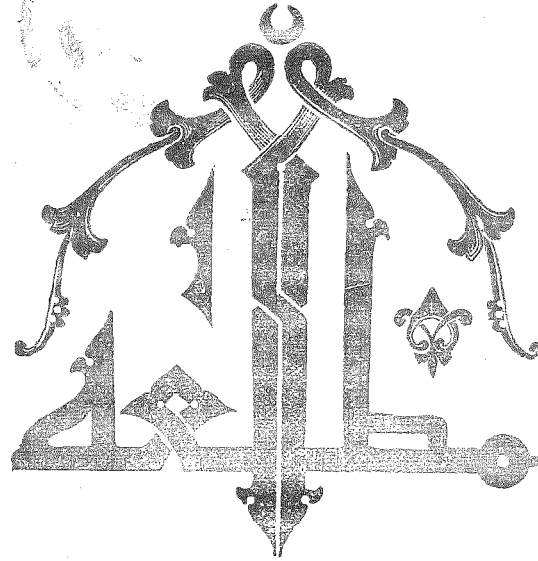
محل ادارہ سی

سلاٹیکہ حکومت قارشوسندھ شرق
اجراخانہ سی

امور ادارہ و تحریریدہ متعلق خصوصیات
ایچون مدیر نامنہ مراجعت
اولنور

مساکمزمہ موافق مقالات مع الافتخار
درج اولنور

اوچنچی سنہ

مدیروباش محرری : اجزاجی ادھم

بدل اشتراسی

مجیدہ اون طقوز حساییہ برسندلکی سلاٹیکہ
ایچون ۲۵ سائر محالار ایچون اوتوز
غروشدر

محل فروختی :

صحافرا ایچندہ کتابچی مصطفی افندی ، صبری
باشاجادہسندہ توتونچی حافظ عبدالرحمن
افندی

۲۵ نومرو

نسخہ سی ۲۰ پارہ در

۲ رجب سنہ ۱۳۱۶

هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور فنون وادیاتدن باخنددر

۵ نشرین ثانی سنہ ۱۳۱۴

۴

ایتدیکه اودملری تصور
چشم دو کور سرشک حسرت
تلم چکبور بیوک تأثر
کلمی اووقت پر حلاوت
ماضی نه؟ بر آفتاب آمل!
برنجیم مایح که نوری زائل.

تمکمی اودملری اونوتمی
کیم شاهد جان ایدی برابر
قابم دوشونوردی یاری انجق
باشقهشی ایچون بوق ایدی بری
ماضی نه سوغلی بر چیکسک؟
سن قلب خزینه برملکسک

محمد شوکت

او غلم نابی به :

بکا کل دیرم ، قاجیور اودم .
هادی قاج دیرم ، سنی استم .
اوزمان قوشار دوشه جک کبی
صاریلور همان اوپه جک کبی
اوپرم کولر ، قوقارم کولر
« نه کتیر دیکز بکا ! دیر پدر »
« شکر استرم ، بوبو استرم ! »
« بوقدیر وقت سنی بکرم »
« ایکی ، اوج شکر ، بکا آذر آز »
« ندوبو؟ بر آوج ! قوی ویر بر آز »
« بوقدیر یش بشور سکا ... »
باق اوتا، نزی کوسبور بکا ...
یرامز چوجق دوکرم سنی !
صاقین اغلامه ! دوکرم سنی !
اوزمان اوده شمارک آچار
آچارم کوزم طاریلور قاجار !
« بکا ! آنه باق ! پدرم شکر »
کتورر ! فقط نه ایچون اوزر ؟

شرقی عودی احمد حجاز

او کوزل حسنی دنیا سوه بور جانانم
اه اه یاقیشورمی دلی اوزمک جانم
نه وایلم وار عجب سوبله بکا ارسلانم
اه اه یاقیشورمی دلی اوزمک جانم

براقه انصافکی الدن بتر ای چشم الا
سویله سویله نیه ویردک بکا بونجه سودا
درد هجرانه تحمل ایده می حالا
ایضا

قلب مادر (فرانسز جه دن)

بیچاره والاسیر فراش اولمش ، متحسره آمانه
عطف نظر تأسف ایدییور !

زوج ، رفیقہ حیاتندن افترا نه راضی اولدیغی
ایچون اشکریز تأثر اولمده ؛ هریک یسک . یکانه
ثمره محبتلری اولان طفل معصوم ایسه صالونده
کال ذوق وشوق ایله اکلنکده ایدی .

پدر ، خسته ، استراحتی ایچون خانه ده
برسکوت عمیق حکم فرما اولمسی ایدییور ؛ چوجقه
اوده می فلاکت ن بی خبر اولدیغی در شوق و سرور بی
تزیید ایلو دی . اوزمان پدر چوجقه :

سوغلی یاورو ! صوص ، صوص که زوالی
خسته والدک راحت ایتسون دیدی .

چوجق ده : اوت بابا حقله سک ؛ جوابی
ویردک برکوشیه چکلدی .

پدر ، بوسکوتک اخلال اولمسی خدمه یه
اکیدا تنبیه ایدرک خسته نک نزدیند شتاب ایدی .
شمدی برسکوت حزن اوده مستغرق اولان
بوخانه ، مدھش ، یأس آور بر منظره عرض
ایدییوردی !

وقتاکه غروب زمانی تقریب ایدی خانه نک
منظره دهشت انگیزه برده ظلام لیل انضمام
ایدیجه داخل خانه ده کی اضطراب اشتداد ایتشدی
هرکس - اوامی - نظر نده تجسم ایدییور ؛
کویا کچه نک ظلمت بدین باز استفاده بالین احتضاره
بولنان والدیه هجوم اید ، جکئی ظن ایدییوردی !
زوالی والدیه نک چهره می برک خزان کبی
صولمش ، صرارمش ! دوداقلرنده براتسام میوسانه
تھر ایتش ! کوزلرنده ، طونوق ، طونوق برضیای
حسرت پارلدامده بولنشدی .

ایشته اوزمان ، بر حال بهوشیده - تاغنه
سرپلیدی قالی ! قلب - آکت ، کوزلر قبه سمایه
هرکوز ، وجودده حرکت ، نقود ! ...

زوالی پدر ! سعادت آشیانه سی اولان وجود
معززدن ابدیاً افتراق ایتدیکی ایچون سرشک تأثر
اساله ایدییور ؛ وجودی سراپا سیاهلره مستغرق
بولنیوردی ! شوحال ماتم انگیزه عموم خانه خلقی
اشترک ایتش ، حق زوالی چوجقه ده یاس ماتم اکسا
ایتشدی ! ...

بیچاره طفل معصوم بر خنده مسرت ایله الیری
بر برینه چارپاراق « شمدی کوزله کیششم ! ... »
والده می کوره یایر ، سر بسته اوینایه یایریم ؟ ... »
دیدوردی .

بواره لی چوجقی متوفیه نک یانه کوتوردیار .
ایشته اوزمان بو اوام دوشکی یانده بر اوجه
قسوت انگیز حاصل اولمش ایدی :

چوجق ، زوالی ملک ! - وقتسن صولان
بر غنجه کبی والدہ شفقته کسرتیک صولغون چهره سنده
تماس ایتدی والدہ ! ... والدہ ! ندای معصومانه سیله
مادر مشفقہ سنک آغوشنه ایتلیدی . لکن اوندا
معصومانه یه جواب ویرن اولدی !

پدر ایسه متصل اغلیور وکتندی کندینه
« صاریل ، صاریل که بوسوک ملاقاتکدر ، والدہ کی
بردها کوره میه جک ، هیچ برالتفاتنه نائل
اوله میه جقسک ! » سوزلری تکرار ایلوردی .
صی ، معصوم متصل بوسه طفلانه سیله مادرینک
یناقلری اصلا دیور و - سوبلی والدہ جکم !
بنی ایشیقورم بسک ؟ کورمبورم بسک ؟ یوقسه
کورمک ، ایشیک ایشیقورم بسک که بر خندگی ،
برالتفانکی بدن اسیر که یورسک ؟ ! ... بنی عفوایت ،
بلکه بیلیرک بر قصور ایتدم . چوجق غنجه جل
ایت بنی محزون مکدر ایتمه ! ... فریادیلره هونکور
هونکور اغلیوردی .

چوجق متحسره آملری والدہ نک اعماق
قلبنه تأثیر ایتلیدرک : صولغون ، طونوق چهره سنده
خفیف برینبالک ؛ قلبنده ، خفیف - سورکسر
برضربان حس اولنشدی . پدر شوته لاتی کورنجه
همان رفیقہ سنک یانه دیز چوکدرک الیری بوسلره
غریق ایتدی .

کوزلرنده رشقه مسرت نمایان اولدی .
اوزرنده می لباس مانی چیقاردی ، آندی .
اوزمان پدر : شفقت مادرانه نک نه درجه عاوی ،
مقدس اولدیغی اکملادی ! ...

مکتب ترقی مأذونلرندن
حکمت عثمان

طبیعی سورم ! ...

جهانده نک زیاده سودیکم ، ارزو ایتدیکم بر
شی وارسه اوده مناظر طبیعی سیر ایتکدر . آشام
اوبونمکی یکدن صکره بدائع غروب سیر ایچون
ساحله کبدر ، طبیعت طفل سوداویسی عدایتدیکم
او مطمئن اووجه موجه دوران کلکون سحابه
لرک رنگدن رنگد تحولی سیرایله متلذذ اوورم .
کیجه اولجه کندی باغچه ده بواور . عالم سکونتک
روحانیتی ایچنده ماهتابک بوزمین پستی یه آفتابنی
موجات انواری کوزلرمله بلع ایده ایده انشراحلر
ایچنه دوشرم . نک جذبلی زمانم صباح وقتیدر !
طبیعتک آهنگ ولوله داری بنی بهوش ایلر ،
طاوعک آسمانه سرپشدردکی بش اون خفیف
بلوط خیوط تفکراتی چکر کتورور .

براقشام اوزری ایدی ، معنادم وجهله ساحله
ایتشدیم . کونش هنوز مغربه تمایل ایتش ، خیاط

منیرینی طالعہ لک آرسنہ کو مکہ باشلا مشیدی .
 بیل اوکون هواہ نہ اوشیدی ؟... کویا کہ برقاج
 زمان اولکی سکونتی ضایعاتن عد ایله تلافی
 مافاته چالیث یورمش کبی متصل ساحله طالعہ لک
 دوکیوردی . قرہ برون طالعہ لک آرسنہ خفیف
 برقراتی کبی سچیلہ بیلور ، برقوطره ایسه
 طالعہ لک طالعہ لک آرسنہ لک آرسنہ لک آرسنہ
 یاقلاشدیجہ جسم برمارطی کبی نظرمی اشغال
 ایدیوردی . ذیروح اولیان بوقوش یک چابوق
 ساحلی طوتدی . درونده صیرمه صاجلی ، کو-
 کسلی ، قولاری آجیق ایکی چوق ایله بونلری
 سایه جناحنه ، سینہ شفتنه آلمش ماتزده بروالده
 اوظورمش بولور . کندی حال برملانی تنظیر
 ایدن بوخالندن بمنون کبی کورینوردی . جوش
 و خروشه کن کوکلی دریانک اواج خروشان
 ایله مقایسه ایدیور ظن اولیوردی . زمان ایله
 هر شیک تبدیل اتیمی قاعده کلیه سته براج صکره
 طالعہ لک آرسنہ ، دکن کونشک کوندریکی شعات
 زرینه بر سینہ صاف عرض ایتمک باشلادی . بن
 ایسه بواجوالی سیر ایدرن کن تفکرات عقیقه طالعہ لک
 صانع حقیق کبی بودرجه اوله بخشا بدایع تجلی ایدرن
 مسنده کی حکمتنه قارشی قلباً سجدہ ایتمک باشلا-
 مشیدم . اطرافه باقدیم وقت مہیکل بریکنک اورتالی
 سیاده و مانرہ بوغراق ایلرولدیکنی ، امید کی سیاهلر
 ایچنہ یول آلدیغنی کوردم . آرتق چرخلرندن
 قورتیلان صولر دکن اوزرنده لطیف المنظر طالعہ لک
 حصوله کتیر یوردی . بوصره ده کونش ده جلاله
 کاهنه چکیش نظرندن نمان اولمشیدی .

دکن اعاده سکون ایش ، اطراف مہتابک
 فیضنه ترک ایدلشیدی . قر ، اوسما پریمی جالنه
 حیران اولمش کبی متصل دکن ایچنہ جاوه نما
 اولور ، خیالی اوقشار طوروردی . بوئشاده
 یالیرک آت فالرنده کورولن شعاع مقدمه لیلی بکا
 اخطار ایدیوردی .

سالنیک مکتب اعدادی ملکیتی طلبہ سندن خاصکوبلی
 محمد رؤف

— الصدقة نصف الايمان —

صدقه نه دیکر ؟ هر کس شایان تصدیق ؟
 ایشنه برمه که سادہ لکی ایله برابر موجب
 تشکر اولور . نیجه عاظمای تصادف انظار حیرتدرکه
 عطالتی کندیلرینه برمساک دائمی اتخاذ ایشلر ؟
 « تصدیق » فریضه سندن حصه مند اولوق املنده .
 درلر . برادیب کاملز دیش که : « عطالت ایله
 سفاهت مزارستانه قورنیش بر مجلسه بکر »
 اوت ! نیجه عاظمای کور یاوریکه « تصدیق » وسیله .
 سیله عطالتک طریق ناهمواری ایچنده پویان اولوب

کیدیورلر . دیمک اولور که تصدیق نتیجہ سی
 عطالت و سفاهت یول اچبور مادام که بریاساک
 مقصدیلہ ویردیکر او اعانه بر تضاد تشکیل ایدیور ؛
 اوله ایسه بونک اوکلی الملی یز . نقطه فصل ؟
 بوندن قولای برشی تصور اولنماز . طبعییدر که
 هرانی اچان کیمیه تصدیق موافق عقل و حکمت
 اولنماز . اک مکمل طریق ، محلات فقرای بالذات
 کشت و کنار و بوسورتله شایان اعانه اولانلر
 مدرس آه وزار اولندز . یوقسه بول اوزرنه
 تصادف ایتدیکر هر صدای رفیقک : آچم :
 خستهیم : لطف ، مرحمت ایدک ... ندالرینه
 اهمیت ویرہ حک اولورسه ق او ویردیکر اعانه
 ایله سفاعت ترویج ایش اولمیزی ؟ شریعت
 مطهره مزده « الصدقة نصف الايمان » کلام حکمت
 انجایی نه تصدیق امرایتدیک کبی « الصدقة الخ ... »
 حدیث صحیحی دخی بووظیفه معتنا بها ایله
 مکلفیتزی تبیین ایشدر .

وجداناً دوشونم : تعاون ، تناسر جمعیت
 بشریه قوانین اساسیه سنک شرائط ایدلرندن دیکدر ؟
 معاونت ، نصرت .. ال برایکی اولمجه قانون بشر
 پایمل استحقاق ایدلش اوازی ؟ او قانونی حسن
 استعمال ایچور فقرای — فقط نظر بصیرتک
 کوردیکی .. عقلت جدأ قناعت ایتدیک فقرای —
 مدافعه ایتک البت وظائف عالیہ ایچنده بر مرتبه
 مکملتی اشغال ایدر . طالع ناساز اثری اوله رق
 فقره دوشمش نیجه کیمهل واردر که کندیلرینی ،
 حالرینی اظهاردن توقی ایدرلر اصل وظیفه انسانیت
 بویله بر محتاجی ارباب بولوق وشو صورتله جمعیت
 بشریه یه مجبور اولدیمز وظیفه مزای ایدلریمکده
 « کستان » صاحبی حضرت سعدی دیور که :

« از زر و سیم راحتی برسان »

« خدویشتم هم تمتعی برکبر . »

« وان که این خانه از تو خواهد ماند »

« خشتی از سیم و خشتی از زر گیر »

یعنی زر و سیمدن ارباب احتیاجه مدرس
 اول . راحت ایشدر که براسوده کی تام ایچنده
 قائده مند وسعادت اوله سک . بناءً علیه دیمک
 اولور که « الصدقة الخ ... » حدیث حکمت نصیبی
 بر حقیقت محض اولدیفی تبیین ایدر . مطالعاتی
 خلاصه ایدیم :

صدقه بروظیفه در . هر کس شایان تصدیق
 دیکدر . اصل وظیفه انسانیت محتاجینی تحریدر
 « صاخ الک ویردیکنی صول الک کورمه می » شرط
 اهدر .

مشاهیر حکمای غربیه دن [ژان ژاک روسو]
 دیور که : « کمال تصدیق ؛ دینچیکله ، بو عادی ..

دنی مساکله ساوک ایتکدن حظ الان برطاقم ارباب
 عطالت و بطاقتی چوغا تقدره در . بونلرک .. بومسکین
 صنعتک مداوملرینک هیئت اجتماعیه به بارکران
 اولمردن صرف نظر انلره ابراز معاونت ایدلرده
 بو ، عطالتدن ذوق آلان - فیلاری جمعیت بشریه یه
 نافع خدماتدن منع ایله دائمی برکتشک عطالت
 ایچنده پویان اولمیرینه سببیت ویردکاری سزای
 دقتدر .

بناءً علیه برکیمیه می سفالت و مذلتدن خلاص
 و یاتمون احتیاجه باعث اوله حق اعانه مقبول
 و مستحسن ، ضلالت و عطالت بادی اولان صدقه
 ایسه مدخول دستکرهدر .

(صدقه) برکیمسک یا مدار شوق و غیرتی و یا
 خود غلیل .. ناتوان .. جدأ فقیر ، محتاج اولان
 فلا کترده لک تسهیل مہیشترینه ، مہوین احتیاجلرینه
 بروسیله مصیبه اولون .

وجدانک انبساطی .. روحنک انشراحنی
 ارزو ایدن ارباب خیر جدأ محتاج اولان فقرایه
 ضعفایه توزیع اعانات ایدلردر .

ذاتاً اصل وظیفه انسانیت ده بودر .

یاد حضرت ولایتناهی
 حسین محی الدین

معیات

خنده بوم

مہاک ، صموت بر محشر ...
 نازل اولمش ادم ارضه قر
 طوبیلا نوب سیر ایچون بتون کشور
 ایدیورلر بیوک کوچک ، مہوت
 قارشیدن احتراز ایچنده سکوت
 کوندوزین بویله ظلت یلدا
 صوکره طوبراقده ماء عرش آرا
 بتون اذهانه برکسل ویریور
 هپسی بارمقلریله کوستریور
 بویانان کتله منوره بی
 قوملر اوستنده موج اوران دره بی
 که اونک خون شعله پروریدر
 صوریورلر : کیک بوایش ، بوهرج
 هانکی سحر معجزک بوفسون ؟
 هانکی هاروت اولوب عجیبه نمون
 ایش قبہ سمایی نکون
 بدری پای ترابه ایندیرمش ؟
 ناکهان بر طراقة موخش
 صارصیور هپ قلوب حضاری
 قمرک صفحه ضیاباری
 بر مقسی دومانه اورتولیور
 تاوازاقلرده برصدا کولیور
 بر صدا ، برصدا که رعد افشان
 ویریور خاکه خدشه هجان
 بونی دهشتله ایلور تعقب
 برخروش خوش دیوزیان